

PROJEKT RIADENIA A ROZVOJA ŠTÁTNEJ VEDECKEJ KNIŽNICE V BANSKEJ BYSTRICI

**PREZENTÁCIA K 3. KOLU VÝBEROVÉHO KONANIA
- VEREJNÉMU VYPOČUTIU
NA POZÍCIU RIADITEĽA / RIADITEĽKY
ŠTÁTNEJ VEDECKEJ KNIŽNICE V BANSKEJ BYSTRICI**

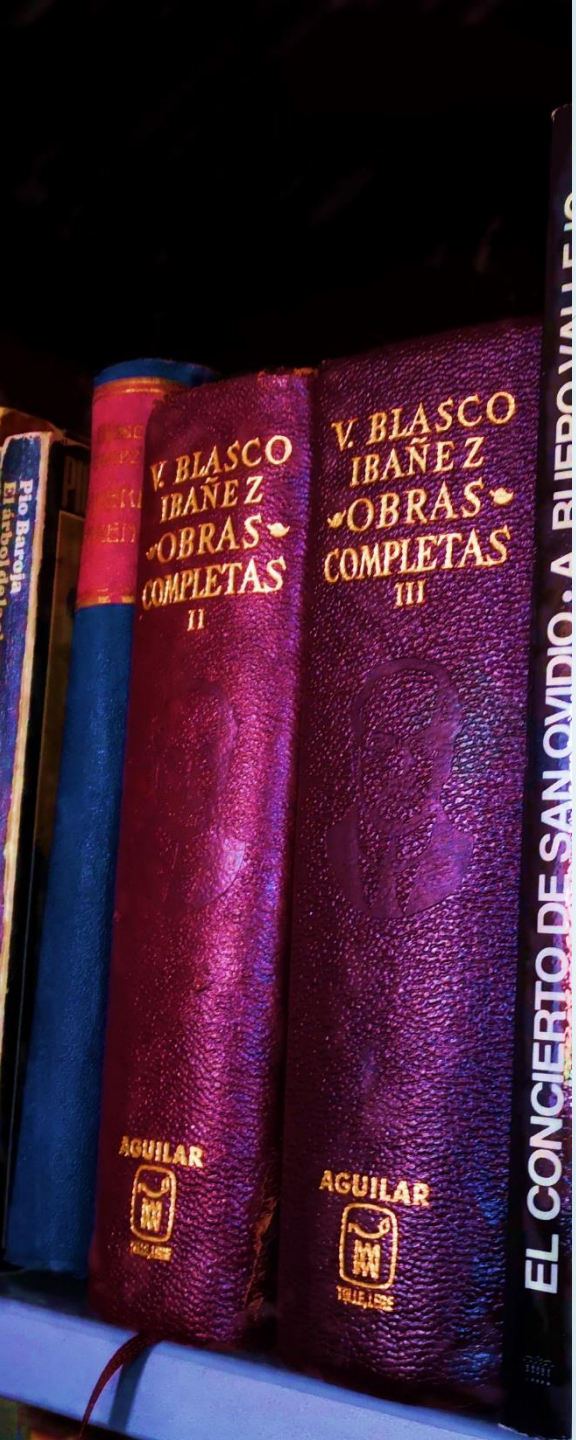
**PhDr. Oľga Doktorová
11. august 2023**

ŠVK BB - multifunkčné kultúrne knižnično-informačné centrum v srdci Slovenska

- Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici je verejnou kultúrnou, informačnou, zberateľskou, vedeckovýskumnou a vzdelávacou inštitúciou;
- Poskytuje svoje služby širokému spektru používateľov, čo ovplyvňuje jej akvizičnú politiku, skladbu knižničných fondov, zloženie a rozsah poskytovaných knižnično-informačných služieb;
- Rok založenia 1926, v zmysle štatútu sa 1.3.1970 stala vedeckou knižnicou;
- Knižničný fond obsahuje 1 763 355 kn.j., v tom fond starých a vzácných tlačí,
- V roku 2021 bolo 392 dokumentov vyhlásených MK SR za historické knižničné dokumenty;
- Organizačný útvar – špecializované Literárne a hudobné múzeum (od roku 2001);
- Výstavná činnosť, pravidelné prezentácie osobností regionálneho a celoslovenského významu, medzinárodná spolupráca.

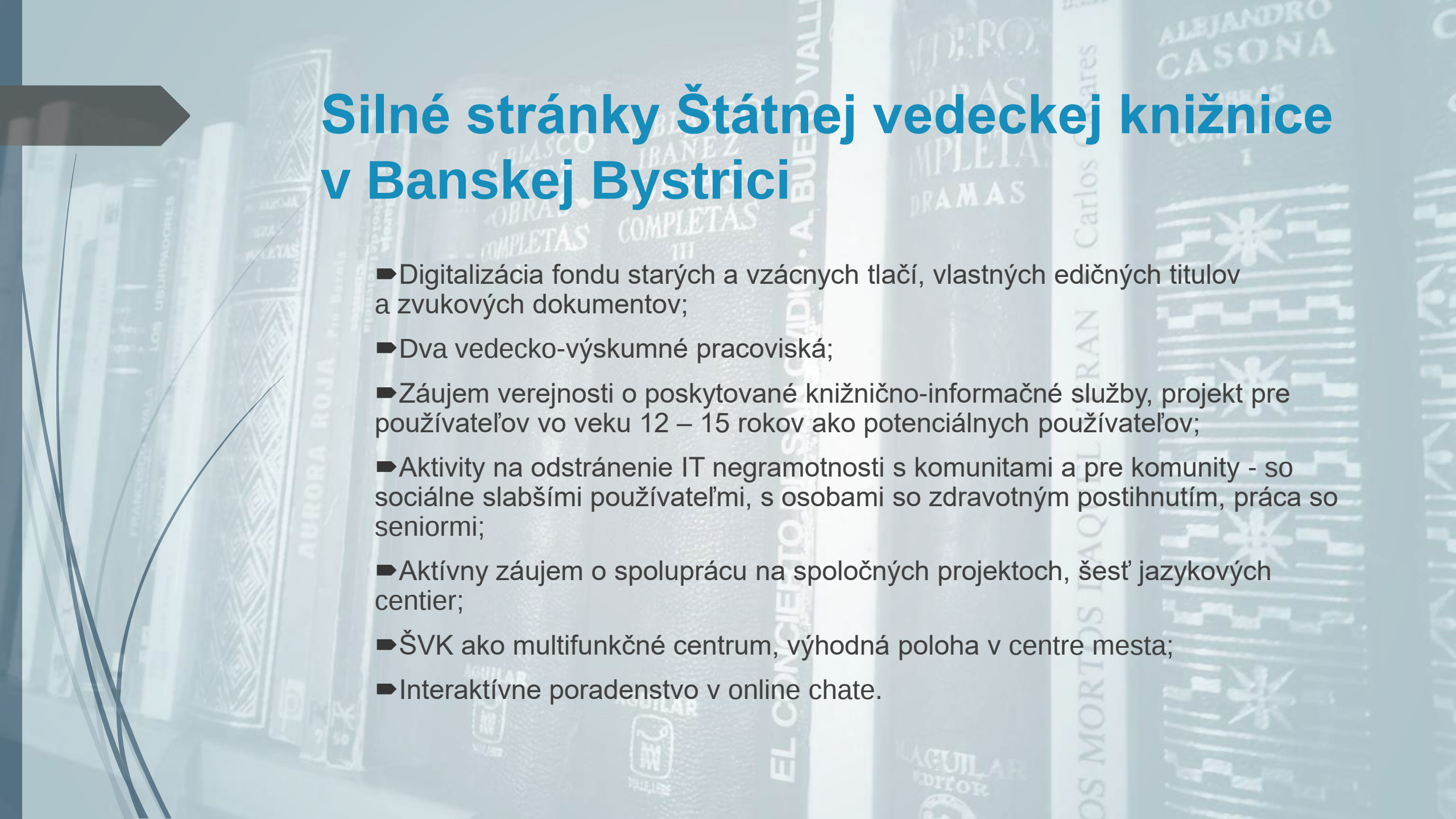
Poslanie ŠVK BB

- Získavať, spravovať a sprístupňovať historické a novodobé knižničné fondy v klasickej a digitálnej forme;
- Poskytovať základné a špecializované knižničné a informačné služby i priestory na vzdelávacie, kultúrne a odborné aktivity v centre mesta študentom stredných a vysokých škôl, vedeckej, odbornej i laickej vzdelávacej sa verejnosti;
- Vytvárať co-workingový priestor: prístup na internet, pohodlné pracovné podmienky pre používateľa, rozšírenie konferenčných a seminárnych miestností, priestor pre kreativitu a voľnočasové aktivity;
- Poskytovať profesionálne bibliografické informácie a konzultácie z regionálnej literatúry a o osobnostiach pôsobiacich v regióne, ako aj rešeršné služby a školenia k vyhľadávaniu zdrojov z licenčne prístupných odborných a vedeckých databáz;
- Vo svojich priestoroch ponúkať dokumenty, klubové i vzdelávacie aktivity pripravované špecializovanými študovňami
- Poskytovať konzultácie a prístup k normám a patentovej literatúre;
- Klásť dôraz na poskytnutie odborných služieb a priestorov pre štúdium a bádanie v Literárnom a hudobnom múzeu.

Silné stránky Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici

- Štátna príspevková organizácia MK SR - stabilita financovania;
- Dôveryhodný a spoľahlivý partner;
- Skúsení, vzdelaní a odborní zamestnanci;
- Podpora vzdelávania a zvyšovania kvalifikácie zamestnancov;
- Akceptácia inovácií, nových trendov, skúseností z dobrej praxe;
- Unikátny fond starých a vzácných tlačí, systematicky budovaný fond knižničných dokumentov, zahraničné elektronické informačné zdroje;

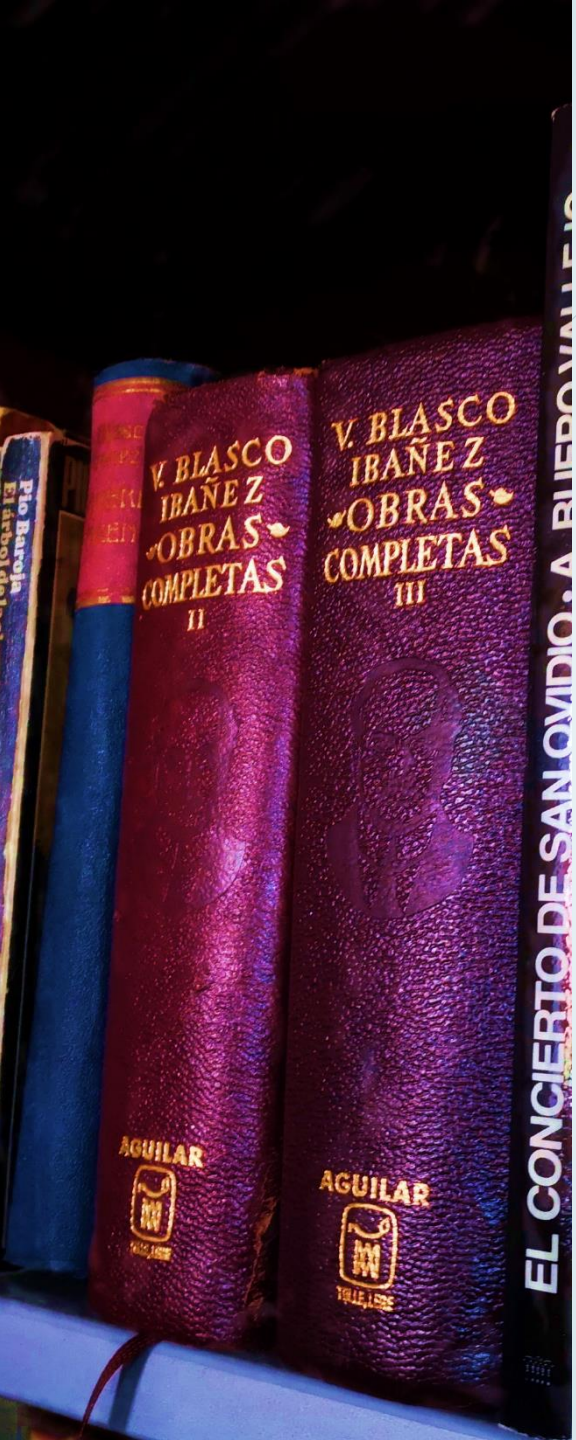

Silné stránky Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici

- Digitalizácia fondu starých a vzácných tlačí, vlastných edičných titulov a zvukových dokumentov;
- Dva vedecko-výskumné pracoviská;
- Záujem verejnosti o poskytované knižnično-informačné služby, projekt pre používateľov vo veku 12 – 15 rokov ako potenciálnych používateľov;
- Aktivity na odstránenie IT negramotnosti s komunitami a pre komunity - so sociálne slabšími používateľmi, s osobami so zdravotným postihnutím, práca so seniormi;
- Aktívny záujem o spoluprácu na spoločných projektoch, šesť jazykových centier;
- ŠVK ako multifunkčné centrum, výhodná poloha v centre mesta;
- Interaktívne poradenstvo v online chate.

Slabé stránky Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici

- Odborná činnosť je podmienená zabezpečením dostatočného financovania;
- Limity využívania priestorov vyplývajúce z charakteru budov národných kultúrnych pamiatok (NKP);
- Potreba dodatočných finančných prostriedkov na opravu, obnovu a modernizáciu priestorov, ich vybavenia, potreba renovácie a modernizácie expozícií LHM;
- Potreba rozšírenia skladových priestorov pre nové prírastky knižničného fondu;
- Potreba personálneho posilnenia projektových aktivít, získavania grantov, PR a marketingu;
- Potreba vybudovať bezpečné úložisko pre narastajúci počet dát ŠVK v digitalizačnom pracovisku a audiovizuálnom pracovisku;
- Technologická zastaranosť informačných technológií.

Súčasná ekonomická situácia – štruktúra financovania

- Príspevok zo štátneho rozpočtu na bežné výdavky na rok 2023 je kontrahovaný vo výške 1 700 242 eur;
- Vlastné príjmy na rok 2023 sú kontrahované vo výške 75 000 eur;
- Mimorozpočtové zdroje, projekty a granty ;
- Úsporné opatrenia by nemali mať vplyv na komfort používateľov a na prijateľné pracovné podmienky pre zamestnancov.

Príležitosti pre ŠVK BB

- Nová organizačná štruktúra, pravidelné prehodnocovanie cenníka služieb;
- Rozšírenie rozsahu nových služieb za úhradu, upevnenie ich kvality a konkurencieschopnosti;
- Existencia certifikovaných knihovníckych kurzov pre odborných zamestnancov bez knihovníckeho vzdelania; kurzy múzejnej pedagogiky;
- Podpora externého a interného vzdelávania zamestnancov;
- Tvorba projektov a získavanie grantov, nadväzovanie spolupráce na projektoch s partnermi v SR a v zahraničí,
- Propagácia, PR a intenzívne zvyšovanie povedomia o knižnici vo verejnosti;

Príležitosti pre ŠVK BB

- Nové trendy – preorientovanie ŠVK na kultúrno-intelektuálne a kultúrno-oddychové centrum (kluby živej komunikácie, záujmové kluby);
- Nové funkcie ŠVK – zavádzanie nových technológií;
- ŠVK BB používateľsky orientovaná a konkurencieschopná;
- Premena na inteligentné centrum s vysokokvalifikovanými odborníkmi;
- Venovanie pozornosti dizajnu takzvaných „kontaktných zón“, teda priestorov, kde dochádza k interakcii používateľa a zamestnancov knižnice, s cieľom zlepšiť kultúru komunikácie;
- Nové formy referenčnej a bibliografickej práce, organizácia virtuálnych referenčných služieb, ktoré sa stávajú štandardným prvkom služieb, virtuálny „help desk“;

Príležitosti pre ŠVK BB

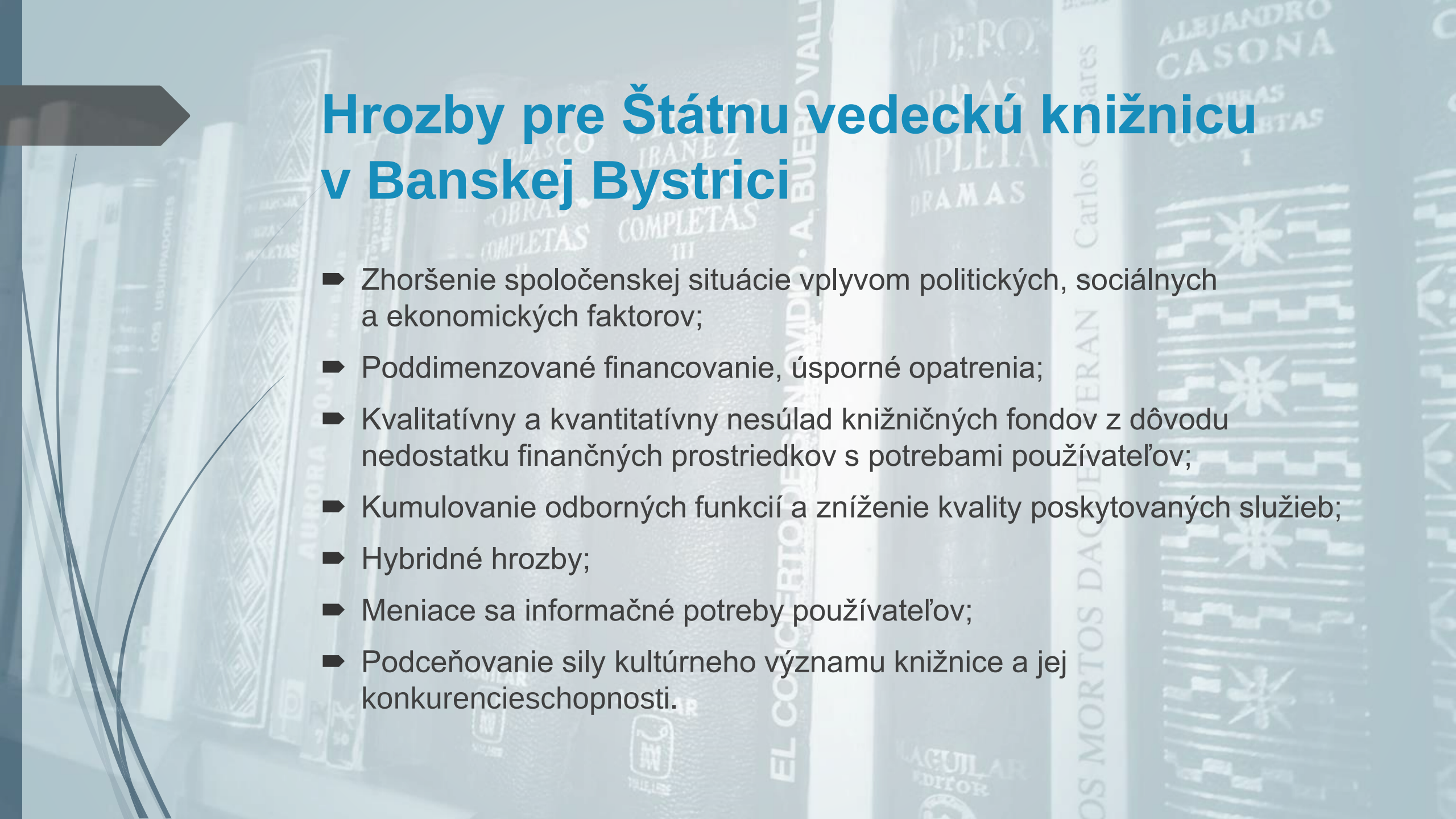
- Kvantitatívny nárast skupiny vzdialených používateľov z dôvodu zvyšujúcej sa úrovne informačnej a počítačovej gramotnosti používateľov a praktického využívania technológií;
- Rozvoj internetového prostredia a široké využitie telekomunikačných prostriedkov na poskytovanie zdrojov a služieb novej skupine „vzdialených používateľov“;
- Zmena štruktúry používateľov;
- Transformácia služieb vedúca k zvyšovaniu objemu poskytovania informácií z elektronických zdrojov;

Príležitosti pre ŠVK BB

- Prístup do on-line knižnično-informačných zdrojov, online databáz, digitalizovaných zbierok;
- Nová webová stránka knižnice;
- Tendencia vyčleniť informačné vzdelávanie ako samostatný smer vo vzdelávaní, nové vzdelávacie aktivity, dôraz na environmentálnu udržateľnosť a výchovu používateľov;
- Knižnica ako prostredie pre boj s dezinformáciami, orientačný bod pre zmysluplný obsah.

Hrozby pre Štátnu vedeckú knižnicu v Banskej Bystrici

- Zhoršenie spoločenskej situácie vplyvom politických, sociálnych a ekonomických faktorov;
- Poddimenzované financovanie, úsporné opatrenia;
- Kvalitatívny a kvantitatívny nesúlad knižničných fondov z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov s potrebami používateľov;
- Kumulovanie odborných funkcií a zníženie kvality poskytovaných služieb;
- Hybridné hrozby;
- Meniace sa informačné potreby používateľov;
- Podceňovanie sily kultúrneho významu knižnice a jej konkurencieschopnosti.

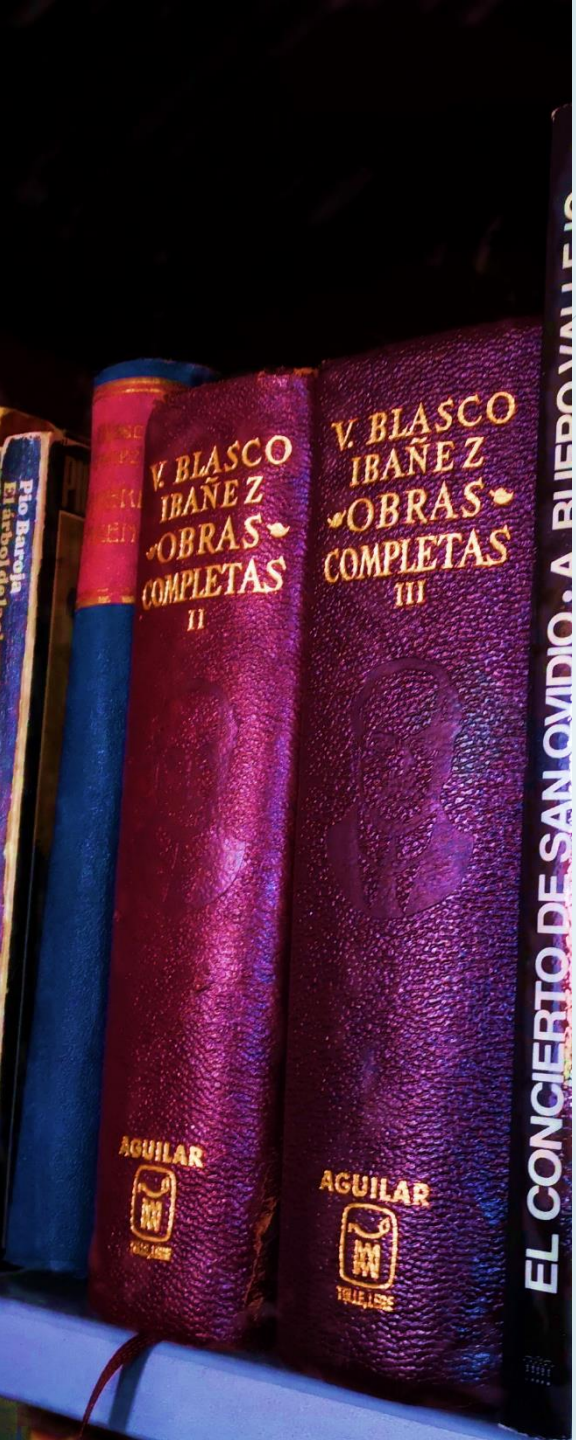
Základné priority rozvoja knižničnej činnosti

- Moderné riadenie orientované na výsledky;
- Otvorené vzdelávacie, kultúrne, kreatívne a komunitné centrum;
- Knižnica vo virtuálnom prostredí;
- Budovanie knižničného fondu a informačné zdroje ;
- Trvalé uchovávanie tradičných knižničných dokumentov a digitalizácia;
- Veda a výskum;
- Optimalizácia stavebno-technickej kapacity knižnice.

Základné priority rozvoja múzejnej činnosti

- Akvizičná činnosť a odborná ochrana zbierkových predmetov;
- Prezentačná činnosť a vedeckovýskumná činnosť;
- Digitalizácia zbierkových predmetov;
- Modernizácia stálych expozícií a výstavná činnosť;
- Rozvoj ľudských zdrojov;
- Zlepšenie ochrany a bezpečnosti budov a priestorov určených na uchovávanie zbierkových predmetov, ich adaptácia.

Základné priority rozvoja vedeckovýskumnej činnosti

- Využitie výstupov vlastných vedeckovýskumných úloh v knižničnej a múzejnej praxi;
- Medzinárodná spolupráca v oblasti výskumu;
- Prezentácie výstupov vedeckého výskumu pre verejnosť;
- Budovanie databáz a portálov.

Základné priority ekonomicko-správnej činnosti

- CES – prechod na nový systém;
- Postupná realizácia úsporných opatrení;
- Personálna práca a interné vzdelávanie zamestnancov;
- Zabezpečovanie prevádzky a údržby.

Základné priority v zdokonalení riadenia knižnice

1. Optimalizovať riadiace procesy v ŠVK BB

- Reorganizácia organizačnej štruktúry v súlade s novými úlohami inštitúcie pri zavádzaní nového KIS;
- Zmeny v spôsobe riadenia na základe spracovaných koncepcií rozvoja jednotlivých odborov a oddelení;
- Zlepšenie komunikácie a spolupráce medzi organizačnými zložkami vytvorením nových interných komunikačných kanálov;
- Priebežná modernizácia a aktualizácia interných riadiacich aktov v súlade s platnou legislatívou.

Základné priority v zdokonalení riadenia knižnice

2. Zvýšiť efektivitu a flexibilitu rozhodovacích procesov

- v oblasti strategickej, taktickej a operatívnej

3. Využiť a zhodnotiť prestížnu značku v oblasti marketingu, PR a propagácie

- Úloha - vytvoriť dizajn manuál ŠVK

4. Analyzovať konkurenčné prostredie

- orientácia ŠVK BB na skúmanie faktorov a nástrojov zvyšovania vlastnej konkurencieschopnosti,
- identifikácia možností zvyšovania vlastnej konkurencieschopnosti,
- budovanie svojich konkurenčných výhod na základe teoretických východísk konkurencie a konkurencieschopnosti.

CELKOVÁ VÍZIA

- Vybudovať ŠVK BB ako slobodný, otvorený a bezpečný fyzický i virtuálny priestor, ktorý rôznymi prostriedkami podporuje vzdelanosť, kultivuje osobnosť a ponúka možnosti pre výmenu názorov.
- Svoje priestory, informačné zdroje, služby a profesionálnu podporu poskytovať študentom, bádateľom i vzdelávajúcej sa verejnosti v digitálnom a súťaživom svete 21. storočia.
- Motivujúcim a pozývajúcim prostredím byť prvou voľbou pri výbere miesta na trávenie voľného času v srdci Slovenska – modernizácia interiéru, modernizácia technického vybavenia a mobiliáru.
- Zostať významným centrom podpory rozvoja slovenskej kultúry a jej propagácie pri medzinárodnej spolupráci.

Ďakujem za pozornosť